

**UCHWAŁA NR IX/78/2019
RADY MIEJSKIEJ W STASZOWIE**

z dnia 14 maja 2019 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Staszów
na lata 2019-2021.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 506) oraz z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zmianami)¹⁾ Rada Miejska w Staszowie uchwała co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Staszów na lata 2019-2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Staszów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Ireneusz Kwiecjasz

---

¹⁾Zmiany: Dz.U. z 2018r., poz. 416, 1076, 1544; Dz. U. z 2019r., poz. 730.

Uzasadnienie do Uchwały Nr IX/78/2019

Rady Miejskiej w Staszowie

z dnia 14 maja 2019 r.

Zgodnie z art. 176 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny oraz zgodnie z art 179 ust. 2 tej samej ustawy rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby zawarte w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, uchwała gminny program wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Staszów na lata 2019-2021 został przygotowany jako jeden z etapów realizacji postanowień ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program przedstawia kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dziećmi, a szczególnie tych rodzin, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Celem programu, po uwzględnieniu realizacji poprzedniego Programu na lata 2016-2018, jest ukazanie możliwości rozwojowych rodziny i jej zdolności do przezwyciężenia braków poprzez wspieranie i poprawę jej funkcjonowania przy współpracy samorządu, organizacji i instytucji zajmujących się rodziną. W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały uważa się za zasadne.-

Załącznik do Uchwały
nr IX/78/2019
Rady Miejskiej w Staszowie
z dnia 14 maja 2019r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE STASZÓW
NA LATA 2019-2021**

Staszów, 2019 rok

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
	1.1. Zadania własne gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	4
	1.2. Podstawa prawna Programu	5
II.	Diagnoza systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej	6
III.	Zasoby instytucjonalne i kadrowe Miasta i Gminy Staszów	19
IV.	Analiza SWOT	21
V.	Cele Programu.....	23
	5.1. Cel główny	23
	5.2. Cele szczegółowe	24
	5.3. Adresaci Programu	26
	5.4. Partnerzy w realizacji Programu	27
	5.5. Efekty i rezultaty Programu	27
	5.6. Monitorowanie Programu	27
	5.7. Sprawozdawczość Programu	28
	5.8. Źródła finansowania Programu	28
VI.	Podsumowanie i wnioski.....	28
	Spis wykresów.....	30
	Spis tabel.....	30

I. Wstęp.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art.176 pkt.1 wyżej cytowanej ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Staszów na lata 2019-2021 jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy i jednocześnie kontynuacją zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 oraz na lata 2016-2018, który stanowi załącznik do Uchwały Nr XXIII/210/16 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Staszów na lata 2016-2018.

Rodzina jest pierwszym, naturalnym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka, którego zadaniem jest zapewnienie mu prawidłowego rozwoju biologicznego i psychospołecznego. Rodzina kształtuje osobowość człowieka, jego postawy, system wartości i aktywność. Przekazuje tradycje, wzory zachowań i zasady współżycia społecznego. Zdarza się jednak, że realizacja funkcji spoczywających na rodzinie jest zagrożona przez trudności, na jakie napotyka. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Problemy występujące w takiej rodzinie są często złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, przemoc, bezradność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci i wtedy niezbędne jest wsparcie z zewnątrz przez instytucje i służby zobligowane do udzielania pomocy rodzinie.

Zasady wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz formy sprawowania pieczy zastępczej reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa nakłada obowiązek wypracowania procedur współdziałania osób, zespołów, instytucji i służb oraz skoordynowania ich działań tak, aby rodzina była w centrum ich uwagi i troski jako podmiot uprawniony do pomocy. Wsparcie to w ramach lokalnych

usług środowiskowych, w tym w postaci asysty rodzinnej skierowane jest do wszystkich rodzin, które nie mogą sprostać obowiązkom wynikającym z realizacji władzy rodzicielskiej.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania i wsparcia ze strony osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin. Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia. Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo – wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

Niniejszy program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie Miasta i Gminy Staszów.

Założeniem Programu jest wsparcie rodziny w przezwyciężeniu trudności opiekuńczo-wychowawczych przy wykorzystaniu jej możliwości, we współpracy ze środowiskiem lokalnym, organizacjami i instytucjami nastawionymi na pomoc dziecku i rodzinie.

1.1. Zadania własne gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,

- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

1.2. Podstawa prawna Programu.

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2018.poz.998 z późn.zm.),
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. 2018.poz.1508 z późn.zm.),
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. 2015.poz.1390),
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2018.poz.2137 z późn.zm.),
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. 2018.poz.1030),
- 6) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz.U.2019 poz.473),
- 7) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t. j. Dz.U. 2018 poz. 2134 z późn.zm.),
- 8) Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (t. j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1832 z późn.zm.),
- 9) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U.2018 poz.2220 z późn.zm.),

- 10) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061)
- 11) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Staszów na lata 2016- 2020 - Uchwała Nr XXI/2016 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 4 marca 2016r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Staszów na lata 2016-2020.

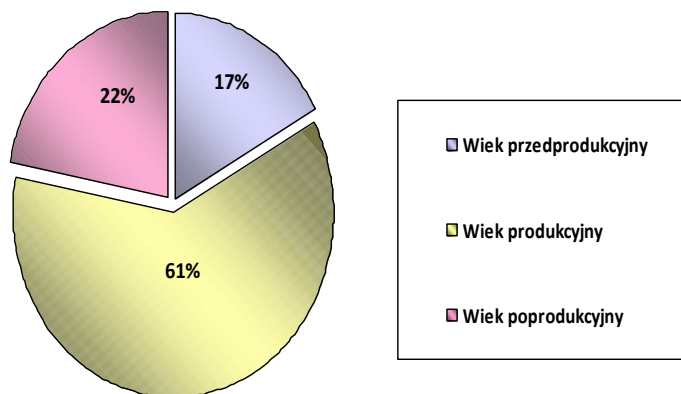
II. Diagnoza systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Miasto i Gmina Staszów liczy 25 889 mieszkańców, w tym 14 905 to mieszkańcy miasta, a 10 984 to mieszkańcy gminy. Dzieci i młodzież do 18 roku życia stanowią 16,63% wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Staszów (dane Urzędu Miasta i Gminy Staszów - stan na 31.12.2018r.).

Miasto i Gminę Staszów zamieszkuje:

- 4 305 osób w wieku przedprodukcyjnym,
- 15 621 osób w wieku produkcyjnym,
- 5 992 w wieku poprodukcyjnym.

Wykres nr 1 ludność Miasta i Gminy Staszów według aktywności zawodowej.

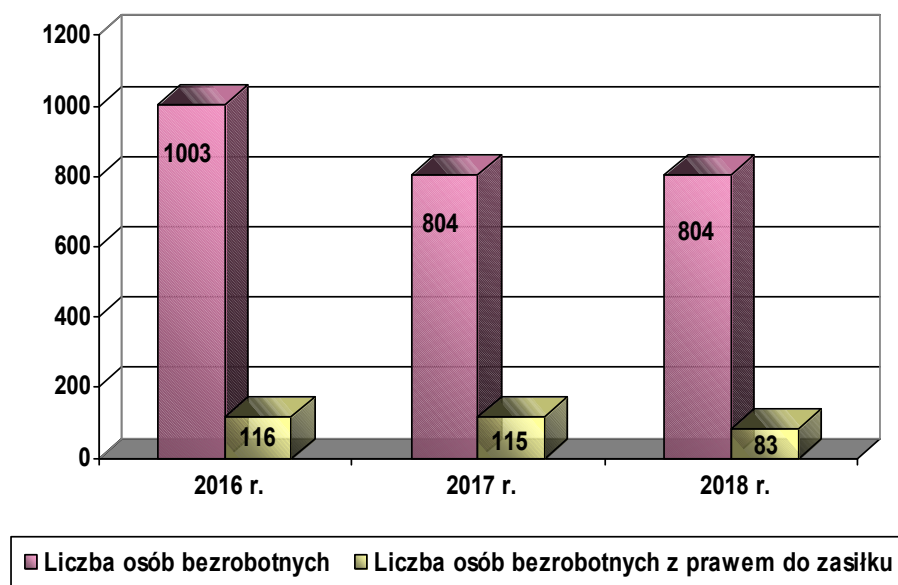
Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy Staszów.

Analizując strukturę wiekową mieszkańców Miasta i Gminy Staszów należy zauważyć, że 61% mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym.

Dużym problemem mieszkańców naszej gminy rzutującym na sytuację bytową znacznej grupy jest w dalszym ciągu bezrobocie, pomimo otwarcia rynków pracy i związanej z tym migracji zarobkowej.

Wykres nr 2 liczba osób bezrobotnych w Mieście i Gminie Staszów w latach 2016-2018.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Staszowie zarejestrowanych było 1003 osoby. Prawo do zasiłku z tego tytułu posiadało 116 osób.

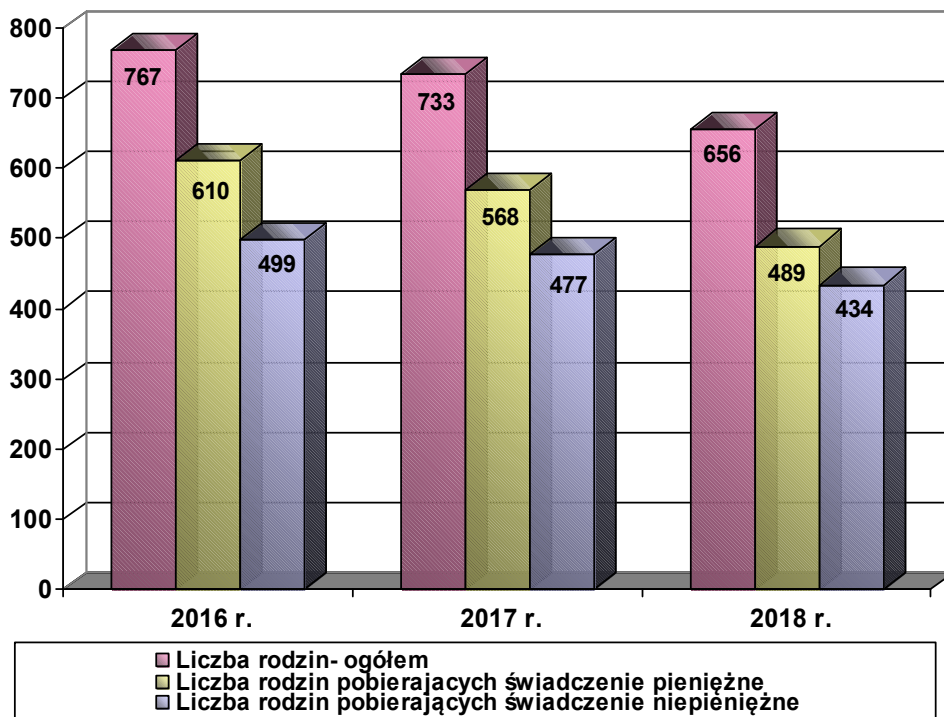
W 2017 roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych i na koniec roku było 804 osoby. Prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych przysługiwało wówczas 115 osobom.

W 2018 liczba osób bezrobotnych utrzymała się na takim samym poziomie co w roku 2017, zmniejszyła się jednak liczba zasiłkobiorców do 83 osób.

Bezrobocie staje się problemem wtedy gdy dotyka rodzin, które już wcześniej doświadczyły ubóstwa z powodu niepełnosprawności, uzależnień czy wielodzietności.

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji dochodowej korzystały z różnych świadczeń pomocy społecznej.

Wykres nr 3 liczba rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie w latach 2016-2018.

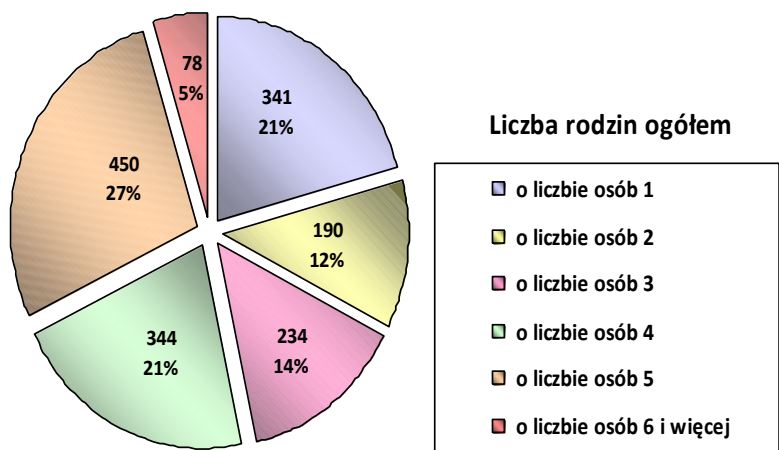

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

W ostatnich latach można zauważyć tendencję malejącą liczby środowisk objętych pomocą finansową Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie. Wynikać to może z polepszającej się sytuacji materialnej rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego 500 plus, świadczeń rodzinnych, a także w wyniku spadku bezrobocia.

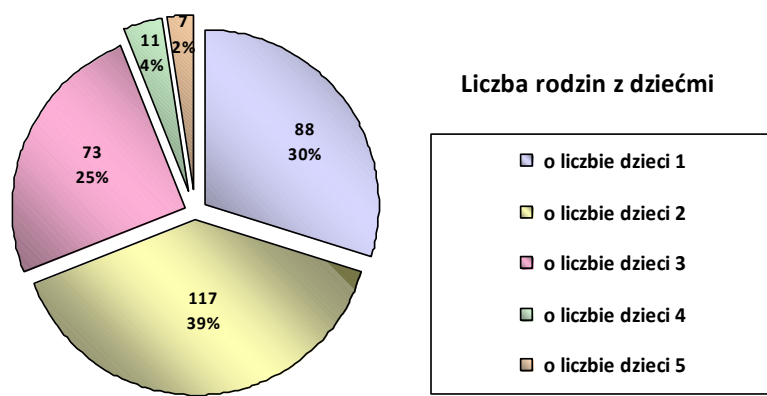
Świadczenie wychowawcze w ramach Programu „Rodzina 500 plus” nie jest zgodnie z przepisami wliczane do dochodu rodziny, jednakże analizując budżet klientów Ośrodka nie pomija się faktu jego otrzymywania i traktuje jako zasób, który rodzina posiada na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych.

Wykres nr 4 rodziny korzystające z pomocy społecznej - stan na 31.12.2018r.

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

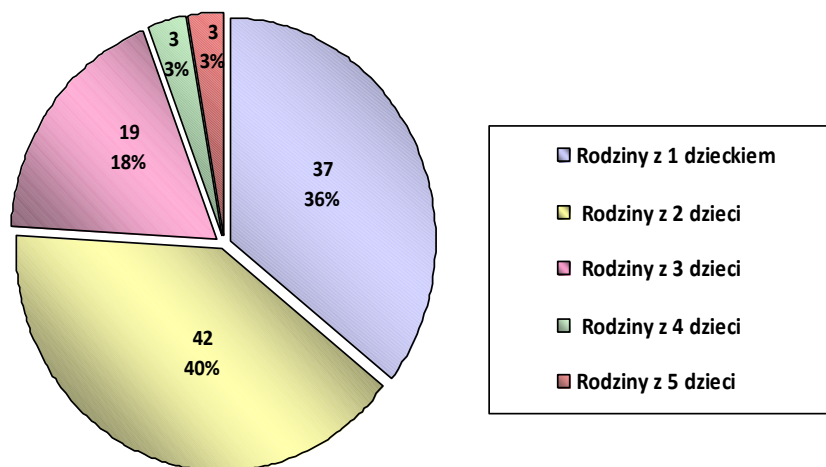
Wykres nr 5 rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej - stan na 31.12.2018r.

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

Rodziny korzystające z pomocy społecznej to najczęściej rodziny z dwojgiem dzieci - 39% z 1 dzieckiem – 30%. Z pomocy społecznej korzystało 31% rodzin wielodzietnych (troje i więcej dzieci).

**Wykres nr 6 liczba rodzin niepełnych korzystających z pomocy społecznej
- stan na 31.12.2018r.**

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

Analiza powyższego wykresu pozwala stwierdzić, że rodziny niepełne wielodzietne (troje i więcej dzieci) stanowią 25% wszystkich rodzin niepełnych korzystających z pomocy społecznej.

Dla mieszkańców Miasta i Gminy Staszów Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania określone ustawą o świadczeniach rodzinnych, które obejmują przyznawanie oraz wypłatę niżej wymienionych świadczeń:

- ❖ zasiłków rodzinnych z dodatkami,
- ❖ świadczeń opiekuńczych (zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych),
- ❖ zasiłków dla opiekuna,
- ❖ jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- ❖ świadczeń rodzicielskich.

Ponadto wypłacane są świadczenia określone ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawą o pomocy państwa w wychowaniu, ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” i rozporządzeniem w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”.

Tabela nr 1 wybrane rodzaje pomocy udzielanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Staszowie w latach 2016- 2018.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba dzieci otrzymujących pomoc 2016 r.	Liczba dzieci otrzymujących pomoc 2017 r.	Liczba dzieci otrzymujących pomoc 2018 r.
1.	Zasiłek rodzinny + dodatki	2674	2565	2372
2.	Świadczenie wychowawcze - 500+	2724	2650	2450
3.	Świadczenie „Dobry Start” - 300+	0	0	2960
4.	Świadczenie rodzicielskie	54	56	49
5.	Świadczenie „Za Życiem”	0	8	2
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	203	177	169
7.	Świadczenie pielęgnacyjne	79	80	86
8.	Zasiłek pielęgnacyjny na dzieci niepełnosprawne	179	180	177
9.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	234	212	184

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

Na przestrzeni 3 lat obserwuje się tendencję spadkową liczby wypłacanych świadczeń w formie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia wychowawczego 500+, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka jak również świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Zmniejszająca się corocznie liczba dzieci otrzymujących pomoc koreluje ze spadkiem liczby środowisk korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie oraz ze spadkiem liczby ludności i poprawą warunków bytowych .

Tabela nr 2 główne powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2016-2018.

Lp.	Powód trudnej sytuacji	2016 r.		2017 r.		2018 r.	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	552	1558	469	1227	352	825
2.	Długotrwała lub ciężka choroba	322	713	346	731	300	604
3.	Niepełnosprawność	343	817	345	778	295	638
4.	Bezrobocie	378	1088	321	871	264	677
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych	154	485	152	440	141	405
6.	Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	169	828	149	713	122	588
7.	Alkoholizm lub narkomania	61	99	55	76	40	51

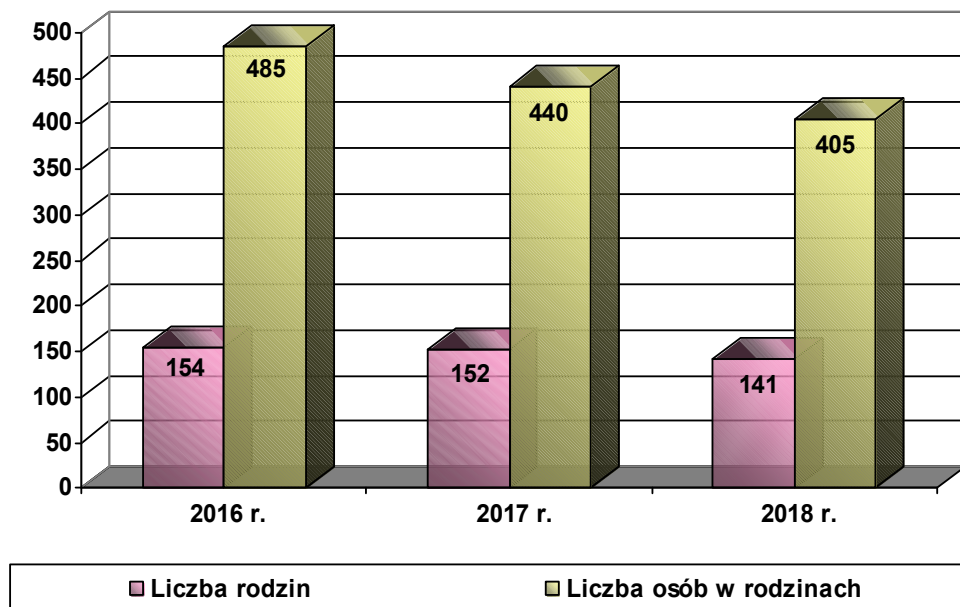
Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

Analizując powyższe zestawienie należy stwierdzić, że najczęstszymi przyczynami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność. Ważnym powodem przyznawania świadczeń jest również bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

We wszystkich wymienionych powodach przyznania świadczeń z pomocy społecznej widoczny jest spadek liczby rodzin korzystających z pomocy.

Zadawalającym jest fakt, iż z roku na rok zauważalna jest tendencja malejąca w liczbie rodzin korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

Wykres nr 7 bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2016-2018.

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

Powyższy wykres wskazuje, że w latach 2016-2018 bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych była powodem trudnej sytuacji u 154 rodzin w 2016 r. 152 rodzin w 2017 r. i 141 rodzin w 2018 r.

Bezradność jako nieumiejętność radzenia sobie z codziennymi sprawami może być konsekwencją takich problemów jak: niepełnosprawność, uzależnienia, bezrobocie, a także może stanowić również przyczynę wymienionych powyżej dysfunkcji. Niejednokrotnie problemy te przenikają się, współlistnieją i dlatego też trudno jest wskazać problem pierwotny.

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców sprawowana była piecza zastępcza, którą organizuje powiat.

Tabela nr 3 liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2016- 2018.

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.
1.	Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych Liczba umieszczonych dzieci	9 14	10 16	9 15
2.	Liczba rodzin zastępczych niezawodowych Liczba umieszczonych dzieci	4 6	3 5	4 7
3.	Liczba rodzin zastępczych zawodowych Liczba umieszczonych dzieci	0 0	0 0	0 0
4.	Liczba placówek opiekuńczo- wychowawczych Liczba dzieci w placówkach	0 2	0 1	0 1
5.	Liczba rodzinnych domów dziecka	0	0	0

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie.

W 2018 roku na terenie Miasta i Gminy Staszów było 13 rodzin zastępczych, w których przebywało 22 dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Staszowie w roku 2018 poniósł wydatki na opiekę i wychowanie jednego dziecka, które umieszczone było w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Opatowie.

Zgodnie z art. 176 pkt. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest zadaniem własnym gminy.

Za pobyt dziecka w placówce Ośrodek poniósł opłaty w wysokości 190,67zł.

W 2018 r. Ośrodek w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku poniósł wydatki na opiekę i wychowanie 15-ga dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w związku z przebywaniem małoletnich dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych. Za pobyt dzieci Ośrodek poniósł opłaty w wysokości 50260,32 zł.

W przypadku, gdy Ośrodek powziął informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownik socjalny przeprowadzał wywiad środowiskowy, dokonywał analizy sytuacji rodziny, a Kierownik Ośrodka przydzielał rodzinie asystenta rodziny.

Tabela nr 4 liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2016-2018.

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.
1.	Liczba asystentów rodziny	2	2	2
2.	Liczba rodzin objętych opieką asystenta rodziny	27	28	30
3.	Liczba rodzin objętych opieką asystenta rodziny zobowiązanych przez Sąd	1	2	2
4.	Liczba osób w rodzinach objętych opieką asystenta rodziny	103	118	121
5.	Liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej	65	77	82
6.	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny, z tego:			
	- do 3 miesięcy,	1	1	0
	- powyżej 3 do 12 miesięcy,	1	5	4
	- powyżej 1 roku	25	22	26
7.	Zakończenie pracy z rodziną z powodu:	4	2	8
	- osiągnięcie celów,	1	0	7
	- zaprzestanie współpracy przez rodzinę,	1	2	1
	- brak efektów,	1	0	0
	- zmiana metody pracy.	1	0	0

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła nowy zawód w systemie pomocy społecznej – asystenta rodziny. Asystent pełni odmienną rolę niż pracownik socjalny, jest bliżej rodziny i jej problemów.

Zadaniowy system czasu pracy pozwala na elastyczną i dostosowaną do realnych potrzeb rodziny pracę. Asystent wspomaga rodziny dysfunkcyjne, z małoletnimi dziećmi w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, jak również pomaga w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i w innych obowiązkach rodzicielskich.

Rolą asystenta jest zmiana wzajemnych relacji, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły.

Nadrzędnym celem tak złożonej pracy jest pomoc rodzinie w osiągnięciu podstawowego poziomu funkcjonalności życiowej, zachowanie jej integralności oraz przeciwdziałanie izolacji społecznej.

Asystent rodziny ułatwia rodzinom wypełnianie ich ról, aby doprowadzić do stanu równowagi życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. W sytuacji, gdy dojdzie do czasowego umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną, rolą asystenta jest dalsze kontynuowanie pracy z rodziną tak, aby dzieci jak najszybciej powróciły do domu rodzinnego. Powołany na mocy ustawy asystent rodziny, ma za zadanie: planować, podpowiadać, konsultować, uczyć, reagować, poszukiwać i podsumowywać.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania asystentów rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających oraz innych podmiotów lub instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

W styczniu 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”. Zgodnie z ww. ustawą rodzina może skorzystać z poradnictwa asystenta w zakresie przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka. Wsparcie to ma być realizowane przez zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży. Praca asystenta ma polegać na wspieraniu rodziny w procesie organizowania kompleksowej pomocy. Asystent rodziny koordynuje różnorodne usługi w zakresie poradnictwa specjalistycznego, umożliwiając przezwyciężenie trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, rehabilitację społeczną i zawodową, a także ułatwianie dostępu do wsparcia psychologicznego oraz pomocy prawnej w szczególności w zakresie praw

rodzicielskich i uprawnień pracowniczych. Asystent rodziny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej na podstawie pisemnego upoważnienia będzie mógł załatwiać w imieniu rodziny sprawy w różnych instytucjach.

Asystent rodziny jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności poprzez udział w szkoleniach lub samokształceniu.

Tabela nr 5 podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny w latach 2016- 2018.

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.
1.	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	2	2	2
2.	Liczba szkoleń	4	8	2
3.	Liczba przeszkolonych asystentów rodziny	2	2	2

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

Rodzina może otrzymać wzmocnienie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych wobec dzieci również od placówki wsparcia dziennego.

Placówka wsparcia dziennego „chroni” rodzinę przed rozbiciem, zapobiega umieszczeniu dziecka w placówce całodobowej, poprzez zapewnienie dziecku zaspokajania podstawowych potrzeb bytowych, rozwojowych, emocjonalnych i społecznych, przekazując wiedzę na temat właściwych postaw i wartości, których niejednokrotnie brakuje w rodzinie biologicznej. Placówka zapobiega tworzeniu się pokoleniowej patologii oraz zapobiega powielaniu negatywnych wzorców.

Placówki wsparcia dziennego wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji. Współpracują z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także placówkami oświatowymi i poradniami leczniczymi. Uczestnictwo dzieci w zajęciach jest nieodpłatne i dobrowolne.

Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

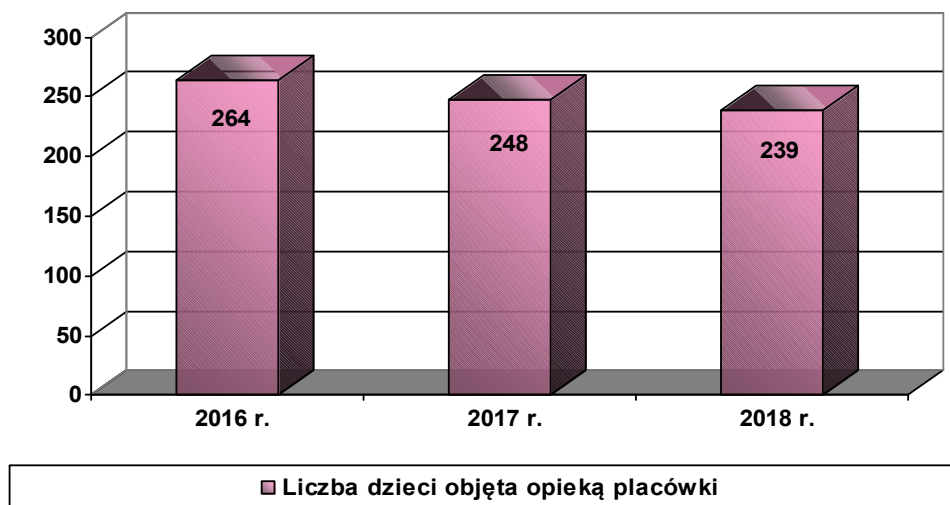
- *opiekuńczej* zapewniającej opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań,
- *specjalistycznej* zapewniającej socjoterapię, terapię, korekcję, logopedię, realizującej indywidualne programy korekcyjne, psychokorekcyjne lub psychoprophylaktyczne, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną, socjoterapię,
- *podwórkowej* realizującej animację i socjoterapię.

Na terenie Miasta i Gminy Staszów od 10 grudnia 2012 roku funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego - Świetlica „Jutrzenka”. Do 30 czerwca 2013 roku funkcjonowała w ramach struktury Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie. Od lipca 2013r. placówka została przekształcona w jednostkę organizacyjną Gminy Staszów. Obecnie na terenie Miasta i Gminy Staszów funkcjonuje jako Placówka Wsparcia Dziennego - Świetlica „Jutrzenka” oraz 12 jej filii. Utworzenie placówki stworzyło dzieciom i młodzieży (7-15 lat) możliwości alternatywnego spędzania czasu wolnego oraz udzielenie pomocy w rozwiązywaniu trudności w nauce i w funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej.

Działalność na rzecz dzieci skupia się przede wszystkim na ochronie ich praw i wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu między innymi do oświaty, wypoczynku oraz ochrony w obliczu różnych zagrożeń życiowych.

Dzięki podejmowanym działaniom możliwe stało się zwiększenie u dzieci poczucia bezpieczeństwa, polepszenia wyników w nauce, zmniejszenia liczby zachowań nieakceptowanych społecznie, zwiększenia umiejętności korzystania ze swoich mocnych stron oraz rozwiązywania konfliktów bez użycia agresji, rozwój zainteresowań i twórczej postawy, wzrosła kultura osobista dzieci w tym kultura słowna.

Wykres nr 8 przeciętna liczba dzieci objęta opieką Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy „Jutrzenka” w latach 2016-2018.

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy Staszów.

Analiza powyższego wykresu wskazuje, że najwięcej dzieci uczęszczało do Placówki Wsparcia Dziennego - Świetlicy „Jutrzenka” w 2016 r. (264 dzieci), w kolejnych latach niewiele mniej w 2018 r. - 239 dzieci.

III. Zasoby instytucjonalne i kadrowe Miasta i Gminy Staszów.

Na terenie Miasta i Gminy Staszów funkcjonuje: 9 przedszkoli i 1 oddział przedszkolny, 2 niepubliczne przedszkola, 9 szkół podstawowych, 3 szkoły średnie. Ponadto Gmina posiada 1 placówkę wsparcia dziennego z 12 filiami dla dzieci i młodzieży, 2 sale widowiskowe, 31 obiektów sportowych (stan na dzień 31.12.2018r.).

Od 1 września 2012 r. funkcjonuje żłobek mieszczący się w budynku Przedszkola nr 8 im. J. Ch. Andersena z oddziałami integracyjnymi, przy ul. Kilińskiego w Staszowie. Placówka może zapewnić pobyt 58 dzieciom, w roku 2018 do żłobka uczęszczało 37 dzieci (stan na dzień 31.12.2018r.).

Z dniem 1 marca 2018 r. rozpoczął funkcjonowanie nowy żłobek i klub dziecięcy przy Przedszkolu nr 3 im. Papieża Jana Pawła II w Staszowie. Obie instytucje działają pod nazwą „Świat Dziecka”, a opiekę w nich znajduje w sumie 56 dzieci.

W żłobku 26 dzieci, a w klubie dziecięcym 30. W roku 2018 do żłobka uczęszczało 26 dzieci, a do klubu 8 (stan na dzień 31.12.2018 r.).

Inwestycja była możliwa dzięki funduszom pochodzącym z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki pozyskanym przez Miasto i Gminę Staszów w ramach konkursu na utworzenie nowych miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych oraz na dostosowanie istniejących miejsc opieki do potrzeb dzieci i dofinansowanie ich pobytu. Koszt rozbudowy Przedszkola nr 3 wyniósł 1 483 026,60 zł, z czego dofinansowanie objęło prawie 800 tysięcy złotych. Pieniądze pochodziły ze specjalnej edycji programu „Maluch Plus - Za życiem”.

W roku 2018 do Klubu Dziecięcego „Wesoły Pajacyk”, działającego przy Przedszkolu nr 3 w Staszowie uczęszczało 21 dzieci (stan na dzień 31.12.2018 r.).

Na terenie Miasta i Gminy Staszów istnieją instytucje i organizacje, których działania skupiają się na niesieniu pomocy osobom i rodzinom, które zgłaszają taką potrzebę. Są to następujące instytucje i organizacje:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Staszowie, przy którym działa Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Punkt Pomocy Ofiarom Przemocy i Przystępstw w Rodzinie,
2. Komenda Powiatowa Policji w Staszowie,
3. Publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Staszowie,
4. Starostwo Powiatowe, w którym mieści się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie,
5. Prokuratura Rejonowa w Staszowie,
6. Powiatowy Urząd Pracy w Staszowie,
7. Centrum Integracji Społecznej w Staszowie,
8. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Staszowie,
9. Urząd Miasta i Gminy w Staszowie, w którym mieści się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
10. Staszowski Ośrodek Trzeźwości „Strumyk”,
11. Centrum Psychoterapii „Promedic”,
12. Stowarzyszenie „Pro Civitas”,
13. Staszowski Ośrodek Kultury,
14. Staszowskie Stowarzyszenie „Aktywni Razem”,
15. Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica „Jutrzenka”.

Są to instytucje i organizacje, do których osoby potrzebujące pomocy i wsparcia mogą zwrócić się o pomoc. Osoby mogą uzyskać pomoc w postaci: informacji, ukierunkowania działań, porad, wskazówek, pomocy w załatwieniu spraw urzędowych, pomocy finansowej czy rzeczowej, leczenia medycznego, a także wsparcia w podejmowanych działaniach.

IV. Analiza SWOT.

Istotnym elementem diagnozy jest analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w obszarze wsparcia rodziny. Analizę SWOT w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 6 analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w obszarze wsparcia rodziny.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - baza oświatowa (żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły, świetlice szkolne), - szeroka oferta pomocy socjalnej dla dzieci i młodzieży (stypendia, posiłki w szkole), - wykwalifikowana kadra pedagogiczna i „pomocowa”, - działalność i współpraca instytucji wspomagających rodzinę i dzieci, - współpraca między instytucjami, - organizacje pozarządowe działające na terenie Miasta i Gminy m. in. Staszowskie Stowarzyszenie „Aktywni Razem”, „Pro Civitas”, - doświadczenie w pozyskiwaniu 	<ul style="list-style-type: none"> - brak grup samopomocowych, - ograniczone środki finansowe na zajęcia pozalekcyjne oraz organizację czasu wolnego dla dzieci, - długi czas oczekiwania na poradnictwo specjalistyczne, - brak rodzin wspierających, - brak rodzin pomocowych, - bezrobocie i zła sytuacja finansowa rodzin, - niskie kwalifikacje osób w wieku aktywności zawodowej, - brak dużych zakładów pracy, - brak u rodziców umiejętności pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci,

<p>dodatkowych środków finansowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywizacja społeczna i zawodowa klientów Ośrodka Pomocy Społecznej, - pomoc wolontariuszy, - praca z rodziną (w tym bezpłatne poradnictwo), - realizacja programów profilaktycznych przez różne podmioty, - funkcjonowanie Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy- „Jutrzenka”, - Karta Dużej Rodziny, - Program 500+, - Program „Dobry start”, - Ustawa „Za życiem”, - funkcjonowanie Punktu Przeciwdziałania Przemocy i Przystępstw w Rodzinie, - funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie, - funkcjonowanie Interdyscyplinarnych Zespołów Asysty Rodzinnej, - dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych dla osób tego wymagających, - pomoc państwa w zakresie dożywiania, - zatrudnienie asystentów rodzin pozwalające na efektywne budowanie mechanizmów współpracy z rodziną i dzieckiem w środowisku naturalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, - wyuczona bezradność i roszczeniowość (wzorce pokoleniowe), - uzależnienie od pomocy instytucjonalnej, - różne uzależnienia członków rodziny (alkohol, narkotyki, hazard, Internet), - narastająca przestępczość, przemoc, - brak nowych lokali mieszkalnych i mała liczba lokali socjalnych, - brak programów dla sprawców przemocy, - rozpad związków (separacja, rozwody, wyjazdy za granicę), - obarczanie samorządów nowymi zadaniami bez zabezpieczenia środków finansowych,
--	---

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> -większy dostęp do informacji, powszechność mediów, - bogata oferta szkoleń i innych możliwości dotyczących podnoszenia kwalifikacji przez profesjonalistów zajmujących się problemami rodziny, - wymiana informacji z innymi gminami, korzystanie z dobrych wzorców, - możliwość pozyskiwania dodatkowych funduszy z Unii Europejskiej i rządowych programów, - ogólnopolskie kampanie medialne na rzecz dziecka i rodziny, - aktywność organizacji pozarządowych w obszarze pomocy na rzecz rodzin i dzieci. - kontynuowanie usług świadczonych przez asystentów rodzin (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych), - wzrost świadomości wśród mieszkańców Miasta i Gminy Staszów na temat roli i funkcji rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> - obojętność społeczności lokalnej wobec problemów konkretnych osób i rodzin, - wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, - zubożenie społeczeństwa, - rozpad więzi rodzinnych, eurosieroctwo. - niekontrolowane spędzanie czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

V. Cele Programu.

5.1. Cel główny:

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

5.2. Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1.	Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej - poprzez asystenta rodziny.	2019-2021	* liczba asystentów rodziny pracujących na rzecz rodzin, * liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny, w tym: - na wniosek sądu, - na wniosek pracownika socjalnego,	Ośrodek Pomocy Społecznej.
2.	Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą „Za życiem” poprzez asystenta rodziny	2019-2021	* liczba dzieci * liczba rodzin	Ośrodek Pomocy Społecznej.
2.	Finansowanie szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.	2019-2021	* liczba szkoleń, * liczba przeszkolonych asystentów rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina.
3.	Finansowanie Placówki Wsparcia Dziennego- Świetlicy „Jutrzenka”.	2019-2021	* liczba działających placówek, * liczba dzieci objętych opieką przez placówki.	Gmina.
4.	Zapewnienie dostępności, konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz informowanie o miejscach pomocy.	2019-2021	* liczba i rodzaj miejsc poradnictwa, * liczba osób, które skorzystały z konsultacji, poradnictwa specjalistycznego.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Punkt Pomocy Ofiarom Przemocy i Przestępstw w Rodzinie, „Promedic

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE STASZÓW NA LATA 2019-2021

				”.
5.	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniem, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie ich terapii.	2019-2021	* liczba środowisk objętych monitorowaniem.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Zespół Interdyscyplinarny.
6.	Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.	2019 - 2021	* liczba rodzin wspierających.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe.
7.	Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.	2019 - 2021	*liczba dzieci wyjeżdżających na kolonie letnie.	Gmina, Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe.
8.	Rozwój wolontariatu.	2019-2021	* liczba wolontariuszy.	Gmina, Organizacje pozarządowe.
9.	Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz upowszechnianie aktywnej integracji.	2019-2021	* liczba uczestników projektu.	Ośrodek Pomocy Społecznej dzięki finansowaniu pozyskanemu z UE w ramach EFS.
10.	Monitorowanie środowisk, w których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.	2019 - 2021	* liczba środowisk, * liczba dzieci.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.
11.	Objęcie rodzin wielodzietnych programem zniżek w ramach „Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny”	2019-2021	* liczba wydanych kart, * liczba rodziców, *liczba dzieci	Ośrodek Pomocy Społecznej.
12.	Zorganizowanie terapii rodzinnych, terapii małżeńskich.	2019-2021	* liczba rodzin skierowanych na terapię.	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centrum Psychoterapii -„Promedic”.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.				
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim.	2019-2021	* liczba i formy udzielanej pomocy, * liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych pomocą.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Edukacji Zdrowia-PCK.
2.	Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci tego wymagających.	2019-2021	* liczba dzieci objętych dożywianiem, * liczba rodzin korzystających z pomocy.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły.
3.	Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy.	2019 – 2021	* liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny.
4.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej.	2019-2021	* liczba umieszczonych dzieci.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina.
5.	Udzielanie świadczeń w ramach programu „Rodzina 500 +”.	2019-2021	*liczba rodzin *liczba dzieci	Ośrodek Pomocy Społecznej.
6.	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i art. szkolne, program „Dobry Start”.	2019-2021	*liczba rodzin *liczba dzieci	Ośrodek Pomocy Społecznej.
7.	Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.	2019-2020	*liczba dzieci	Ośrodek Pomocy Społecznej

5.3. Adresaci Programu.

Adresatami Programu są rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w których wychowują się dzieci oraz rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, głównie te związane z uzależnieniami przyczyniają się do powstawania

znaczących strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

5.4. Partnerzy w realizacji Programu.

Zadania Programu realizowane będą przez instytucje i organizacje go tworzące tj.:

- ❖ Ośrodek Pomocy Społecznej w Staszowie,
- ❖ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie,
- ❖ Urząd Miasta i Gminy w Staszowie,
- ❖ Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staszowie,
- ❖ Komendę Powiatową Policji w Staszowie,
- ❖ Sąd Rejonowy w Staszowie - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- ❖ Publiczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Staszowie,
- ❖ Placówki oświatowe na terenie Miasta i Gminy Staszów,
- ❖ Powiatowy Urząd Pracy w Staszowie,
- ❖ Staszowski Ośrodek Kultury w Staszowie,
- ❖ Centrum Psychoterapii *PROMEDIC*,
- ❖ Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Staszowie,
- ❖ Ośrodek Sportu i Rekreacji w Staszowie,
- ❖ Placówkę Wsparcia Dziennego Świetlicę „Jutrzenka” w Staszowie,
- ❖ Organizacje pozarządowe.

5.5. Efekty i rezultaty Programu.

- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi.
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
- Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.

- Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
- Wsparcie rodziny w jej naturalnym środowisku.
- Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.
- Minimalizowanie poczucia osamotnienia rodzin w radzeniu sobie z problemami.

5.6. Monitorowanie Programu.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Staszów na lata 2019-2021 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Staszowie.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu, podmioty składają do dnia **31 stycznia** każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie.

5.7. Sprawozdawczość Programu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Staszowie do dnia **31 marca** każdego roku przedłoży Burmistrzowi Miasta i Gminy Staszów sprawozdanie z realizacji programu. Dodatkowo sporządzane będą sprawozdania rzeczowo – finansowe z zakresu wspierania rodziny, które zostaną przekazane wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

5.8. Źródła finansowania Programu.

Program będzie finansowany:

- ze środków Gminy,
- ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł, w tym ze środków w ramach programów np. unijnych.

V. Podsumowanie i wnioski.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Staszów na lata 2019-2021 zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci. Wskazane zadania do realizacji celów zawierają przede wszystkim działania profilaktyczne i wspierające. Należy podkreślić, że wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania więzi całej społeczności. W rodzinę należy inwestować i wierzyć w możliwość samodzielnego wykonywania podstawowych funkcji. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swej dorosłości kształtują społeczeństwo. Zaproponowane w Programie działania stanowią rozwinięcie planów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Staszów na lata 2016-2020.

Dzięki uzyskanemu przez rodzinę wsparciu zmieniają się relacje panujące w rodzinie, eliminowane są błędy wychowawcze, rodzice dzięki stałemu motywowaniu przez asystenta rodziny biorą udział w różnego rodzaju terapiach odpowiednich do występujących problemów, dzieci uczestniczą w zajęciach pozaszkolnych i w zajęciach z pedagogiem.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację Programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które w zakresie swoich działań mają wspierać dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia rodziny i dziecka. Wieloaspektowa praca z rodziną naturalną, ochrona odpowiedniego poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia pozwoli na ograniczenie umieszczania dzieci w różnych formach pieczy zastępczej.

Spis wykresów	str.
Wykres nr 1 ludność Miasta i Gminy Staszów według aktywności zawodowej.....	6
Wykres nr 2 liczba osób bezrobotnych w Mieście i Gminie Staszów w latach 2016- 2018.....	7
Wykres nr 3 liczba rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie w latach 2016-2018.....	8
Wykres nr 4 rodziny korzystające z pomocy społecznej- ogółem – stan na 31.12.2018r.....	9
Wykres nr 5 rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej - stan na 31.12.2018r.....	9
Wykres nr 6 liczba rodzin niepełnych korzystających z pomocy społecznej- stan na 31.12.2018r.....	10
Wykres nr 7 bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2016-2018.....	13
Wykres nr 8 przeciętna liczba dzieci objęta opieką Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy „Jutrzenka" w okresie 2016-2018.....	18

Spis tabel	str.
Tabela nr 1 wybrane rodzaje pomocy udzielanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Staszowie w latach 2016-2018.....	11
Tabela nr 2 główne powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2016-2018.....	12
Tabela nr 3 liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2016- 2018.....	14
Tabela nr 4 liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w okresie 2016-2018.....	15
Tabela nr 5 podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny w latach 2016-2018...17	
Tabela nr 6 analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w obszarze wsparcia rodziny.....	21